

AMK-Syd
17-11-2015

Status på reformer og indsats RAR Sydjylland

November 2015

Forord

Beskæftigelsesområdet er omfattende og har stor betydning. Mange borgere er i kontakt med beskæftigelsessystemet, og der er en vifte af ydelser og indsatser, som administreres af jobcentre og a-kasser.

Det regionale samarbejde er afgørende for en virkningsfuld beskæftigelsesindsats til gavn for både borgere og virksomheder. Notatet skal sammen med hjemmesiderne rar-bm.dk, jobindsats.dk og star.dk bidrage til at skabe et fælles vidensgrundlag for RAR-medlemmerne og øvrige interessenter i RAR Sydjylland området. Et fælles vidensgrundlag for alle regionale aktører er en vigtig forudsætning for at kunne forstå, udvikle og koordinere de indsatser, der er behov for regionalt.

Notatet skal gøre det nemmere at vurdere og diskutere, hvordan det går med beskæftigelsesindsatsen i de regionale arbejdsmarkedsområder (RAR). Notatet bør læses sammen med oversigtsnotatet ”Nøgletal for arbejdsmarkedet RAR Sydjylland”, hvor der er fokus på bl.a. beskæftigelses- og ledighedsudvikling samt rekrutteringsudfordringer.

Indhold: Status på indsats ift. jobcentrenes målgrupper og reformer

- For hver af de fire store reformer (beskæftigelses-, kontanthjælps-, sygedagpenge- samt førtidspensions- og fleksjobreformen) er der udarbejdet en side med tre centrale figurer. Figurene viser centrale nøgletal (indikatorer) for, hvor mange borgere der får en bestemt ydelse eller indsats, og for hvordan det udvikler sig over tid.
- Dernæst er der en side med overblik over målgrupperne for jobcentrene. Den viser, hvem (hvor mange) der får hvilke ydelser – og hvad udviklingen er.

Begreber og definitioner – se bagerst i notatet

Beskæftigelsesområdet kan være komplekst. Tit har begreber og definitioner stor betydning for de tal, der præsenteres, og hvad det er for konklusioner, der kan drages. Vi har valgt at medtage centrale definitioner bagerst i notatet. Til alle figurer er benyttet data fra Jobindsats.dk

Oversigtsnotatet udarbejdes af Star til alle faste møder i RAR.

Status på beskæftigelsesreformen

Den 1. januar 2015 trådte de første dele af beskæftigelsesreformen i kraft. Reformen sætter fokus på, at ledige hurtigere kommer i varig beskæftigelse gennem en individuel og målrettet indsats og gennem en målretning af uddannelsesindsatsen.

Fig 1. Udvikling i langtidsledighed (dagpenge), okt. 14 - okt. 15.

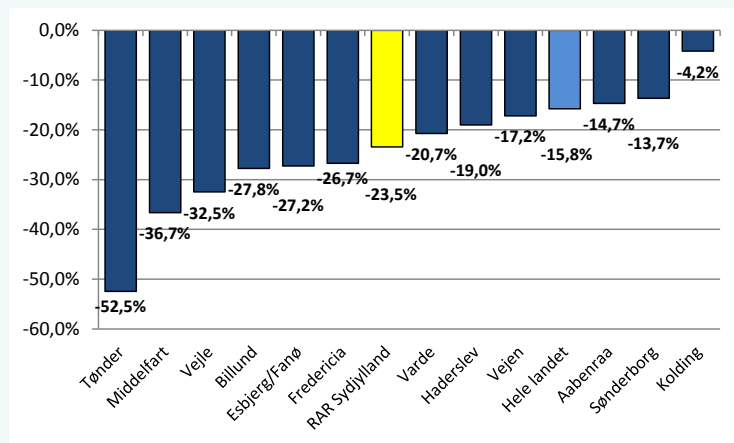

Fig 2 Andel dagpengemodtagere der får første samtale inden for første måned, juli 2015

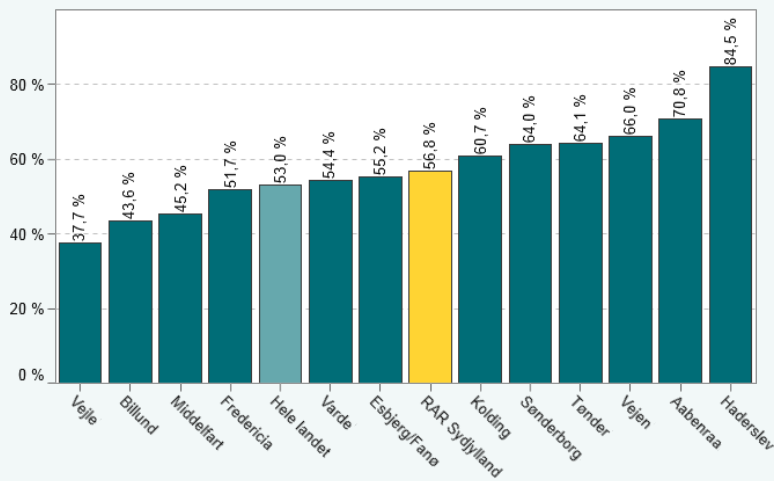
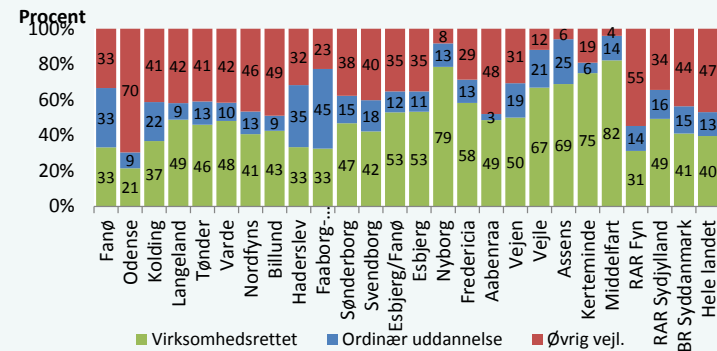

Fig 3. Aktivering af dagpengemodtagere, fordelt efter type af tilbud, Okt. 15. (andel aktiveringsforløb)

Ledighed og langtidsledighed falder

Der er i oktober 2015 i alt 1.481 langtidsledige i RAR-Syddjylland. Både ledigheden og langtidsledigheden har været faldende det seneste år. Som figur 1 viser, er der stor variation mellem faldet blandt de sydjyske kommuner. Det gennemsnitlige fald i RAR Syddjylland er på 23,5 pct., hvilket er en del mere end på landsplan (-15,8 pct.). Ledigheden falder i alle kommuner i RAR-Syddjylland på nær 3 kommuner.

Fælles og intensiveret kontaktforløb

Med reformen skal de ledige have mindst 6 samtaler med jobcentret i løbet af de første 6 måneders ledighed – heraf mindst én fælles samtale med a-kassen. Jobcentrene i Syddjylland har forskellige udgangspunkter for at arbejde med en tidlig og intensiv kontakt. Samlet set fik 56,8 pct. af dagpengemodtagerne i Syddjylland den første samtale inden for den første måneds ledighed i juli 2015. Andelen spænder fra 37,7 pct. i Vejle til 84,5 pct. i Haderslev jf. fig. 2.

Afholdelse af samtalerne gør det ikke alene. Der skal tilrettelægges et indhold som giver en sammenhængende indsats der kan bane vejen frem mod et nyt job. Reglerne om det intensiverede kontaktforløb trådte i kraft 1. juli 2015. Det skal bemærkes, at figur 2 kun viser de samtaler, der er registreret som nulstillede.

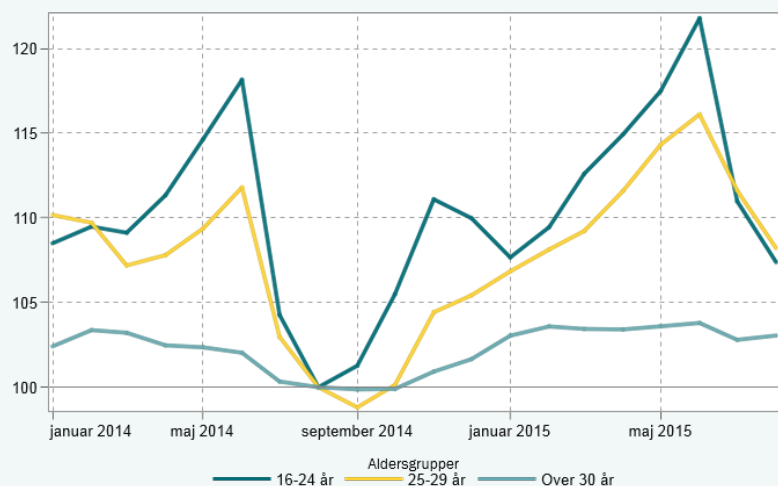
Individuel indsats med virksomhedsrettede tilbud og målrettet opkvalificering

Reformen lægger op til en mere individuel indsats til dagpengemodtagerne med fokus på de virksomhedsrettede tilbud. Samtidig målrettes uddannelsesmidlerne ift. ledige, der mangler kompetencer, og ift. områder, hvor der er efterspørgsel efter arbejdskraft. Som figur 3 viser, er der forskel på sammensætningen af aktiverings-tilbuddene på tværs af kommunerne i Syddjylland. I gennemsnit er 49 pct. af tilbuddene virksomhedsrettet, mod 40 pct. på landsplan. Tal for hele Syddanmark peger desuden på, at nogen af de grupper, der i dag får mest uddannelse i beskæftigelsesindsatsen, er grupper, der i forvejen har meget uddannelse, f.eks. akademikere. Der er således et potentiale i forhold til yderligere at målrette uddannelsesindsatsen. Her spiller kontaktforløbet en vigtig rolle i motivationen af ledige med mindst uddannelse til at påbegynde opkvalificering målrettet jobåbninger på arbejdsmarkedet.

Status på kontanthjælpsreformen

Den 1. januar 2014 trådte kontanthjælpsreformen i kraft. Reformen styrker den uddannelsesrettede indsats for de ufaglærte unge, der i stedet for at få kontanthjælp får uddannelseshjælp. Reformen bygger samtidig på et princip om, at de jobparate skal gøre nytte og arbejde for deres kontanthjælp, og at de aktivitetsparate skal bringes tættere på arbejdsmarkedet gennem en tværgående og helhedsorienteret indsats.

Fig. 4 Udvikling i unge på kontant- eller uddannelseshjælp i RAR-området, fuldtidspersoner

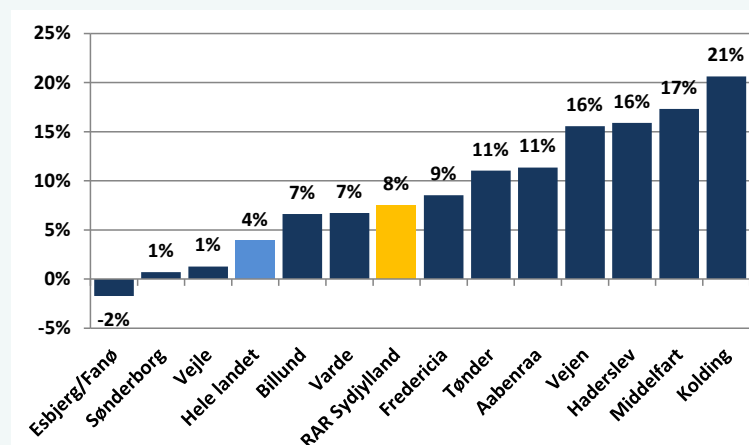

Flere unge får kontant-og uddannelseshjælp

Det samlede antal borgere på kontant- eller uddannelseshjælp i Sydjylland er jf. fig. 4 steget med 8 pct. det seneste år. Det gælder for alle de unge aldersgrupper. På landsplan har der været en stigning på 4 pct. i antallet af unge på kontant- eller uddannelseshjælp.

Som det kan ses på figur 5, dækker udviklingen for Sydjylland over forskelle blandt de sydjyske kommuner. I Esbjerg/Fanø har der således været et fald på 2 pct., mens der i Kolding har været en stigning på 21 pct. over det seneste år. For nogle kommuner kan stigningen helt eller delvis henføres til unge kontanthjælpsmodtagere omfattet af integrationsprogrammet.

Fig. 5. Udvikling i unge under 30 år på kontant- og uddannelseshjælp, okt. 14 – okt. 15.

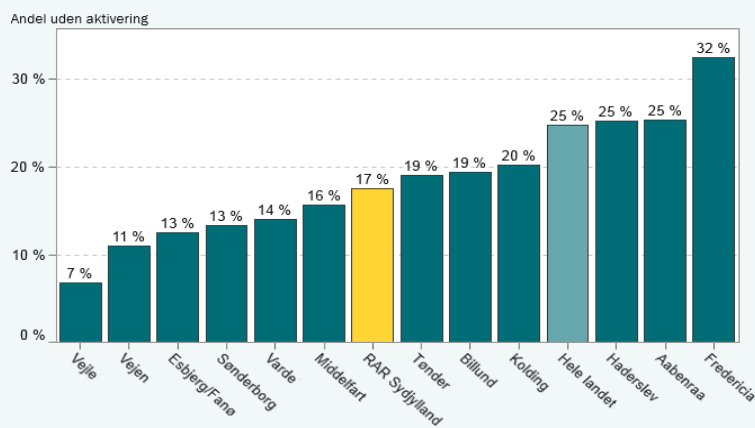

Alle skal have en aktiv indsats

Kontanthjælpsreformen lægger vægt på, at alle kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere skal have en aktiv indsats. Andelen af passive kontanthjælpsmodtagere har været faldende – men som figur 6 viser, er der dog fortsat 17 pct. af de langvarige kontanthjælpsager i Sydjylland i oktober 2015, der ikke har fået et beskæftigelsesrettet tilbud det seneste år. For de unge er det dog betydeligt færre, der har været passive.

Med reformen styrkes den uddannelsesrettede indsats for de unge på uddannelseshjælp. Det vil bl.a. være gennem brobygningsprojekter og brug af uddannelsesmentorer.

Fig. 6. Andel langvarige kontanthjælpsmodtagere uden aktivering, okt. 15

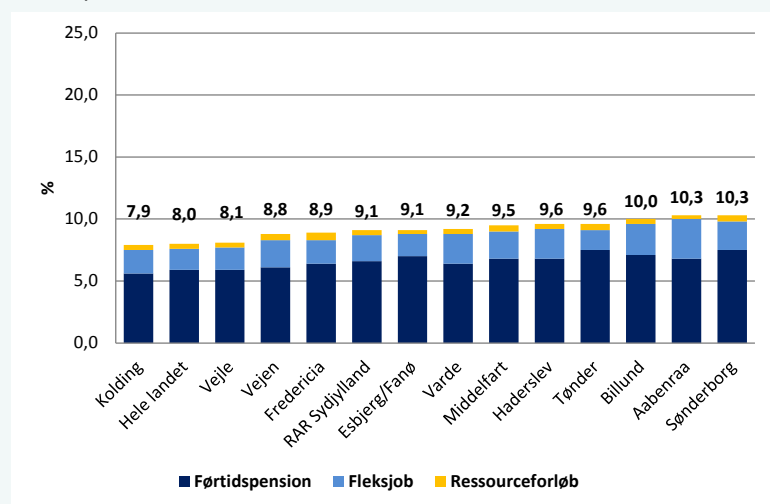

De jobparate og de åbenlyst uddannelsesparate skal arbejde for deres ydelse i nytteindsats eller andet virksomhedsrettet tilbud. I oktober 2015 var der 71 pct. af de unge jobparate, som arbejdede for ydelsen og 65 pct. af de åbenlyst uddannelsesparate i Sydjylland. Heraf hhv. 24 pct. og 48 pct. i nytteindsats.

Status på førtidspensions- og fleksjobreformen

Den 1. januar 2013 trådte førtidspensions- og fleksjobreformen i kraft. Med reformen skal unge under 40 år som udgangspunkt ikke have førtidspension, men en tværfaglig og helhedsorienteret indsats i ressourceforløb. Samtidig målrettes fleksjobordningen i forhold til personer med mindst arbejdsevne, og så tilskuddet i højere grad tilskynder til at øge timetallet.

Fig. 7. Andel af befolkningen (16-66 år) i fleksjob, ressourceforløb og førtidspension, okt. 15.

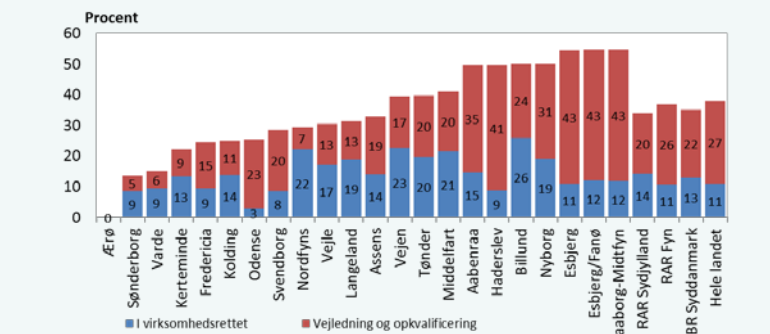
Flere i ressourceforløb og fleksjob

Antallet af borgere, der kommer i ressourceforløb og fleksjob, har det seneste år været stærkt stigende. I Syddjylland er antallet af borgere i ressourceforløb således steget fra 1.156 til 2.020 fra okt. 2014 til okt. 2015, mens antallet i fleksjob er steget fra 9.445 til 10.240 fra okt. 2014 til okt. 2015. Som figur 7 viser, er der dog forskel på de sydjyske kommuners anvendelse af de tre ydelser/indsatser.

Aktiv indsats i ressourceforløb

I ressourceforløbene skal borgerne have en individuel og helhedsorienteret indsats med inddragelse af både beskæftigelsesrettede, sociale og sundhedsmæssige tilbud. Der er, som figur 8 viser, stor forskel på, hvor meget ressourceforløbsmodtagerne får af beskæftigelsesrettede tilbud i de sydjyske kommuner – fra 14 pct. til ca. 55 pct. Også for denne gruppe kan særligt virksomhedsrettede tilbud være virksomme. Størstedelen af aktiveringen er dog vejledning og opkvalificering.

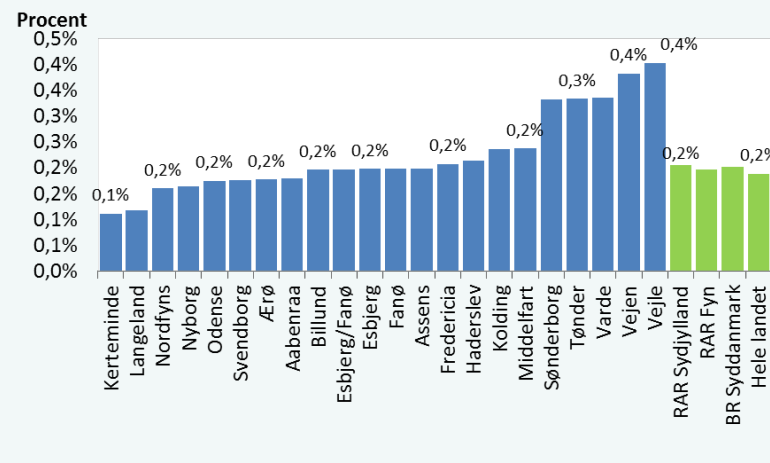
Fig. 8 Andel aktiverede ressourceforløbsmodtagere, fordelt efter type af tilbud, okt. 2015

Tilgangen til førtidspension stiger igen

Tilgangen til førtidspension er faldet kraftigt siden 2010 pga. et stærkt fokus fra kommunerne og pga. implementeringen af reformen. Det seneste år har 1.003 borgere i Syddjylland fået tilkendt førtidspension. Det er ca. 1.766 færre end i 2010. Tilgangen er dog steget med ca. 203 personer det seneste år. Hvilket er forventeligt, da en del borgere efter gennemførte ressourceforløb vil blive tilkendt førtidspension.

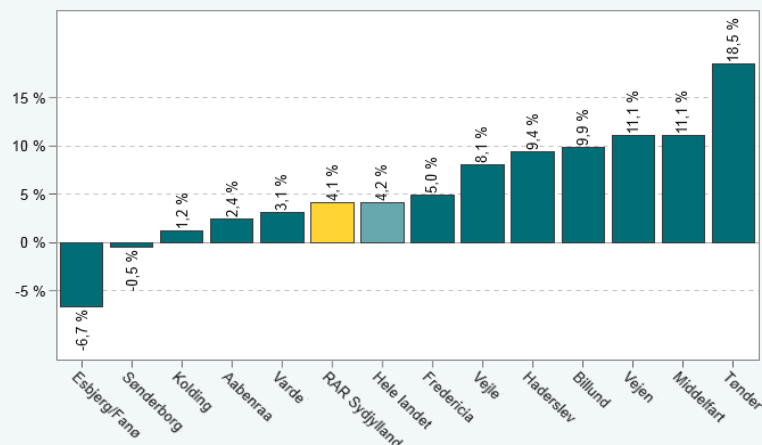
Fig. 9 Tilgang til førtidspension som andel af befolkningen, okt. 2015

Status på sygedagpengereformen

Den 1. januar 2015 trådte de sidste dele af sygedagpengereformen i kraft. Reformen indebærer, at tidspunktet for re- vurdering af retten til sygedagpenge fremrykkes fra 12 til 5 måneder, og at borgere, der ikke kan blive forlænget på sy- gedagpenge, fortsætter i et jobafklaringsforløb. Med reformen kommer der desuden fokus på tidlig indsats og opføl- gning, styrket brug af delvise raskmeldinger og virksomhedsrettede tilbud, samt at indsats og ressourcer prioriteres ift. sygemeldte i risiko for langvarige forløb.

Fig 10 Udvikling i antal fuldtidspersoner på sygedagpenge eller job- afklaringsforløb, sep. 14 til sep. 15

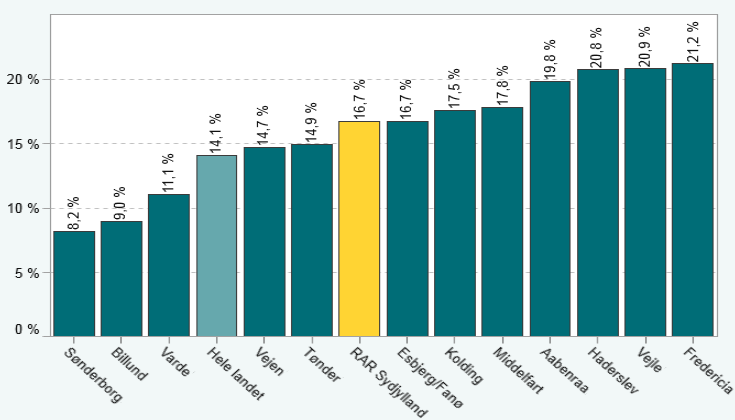

Udviklingen i sygedagpenge

Som figur 10 viser, har der det seneste år både på landsplan og i Sydjylland været et fald i antal- let af borgere på sygedagpenge eller i jobafkla- ringsforløb.

Siden 1. september 2014 er borgere, der efter 5- månederstidspunktet ikke er blevet forlænget, overgået til jobafklaringsforløb. I september 2015 var ca. 1.742 sygemeldte i Sydjylland i et jobaf- klaringsforløb – det svarer til 16,7 pct. af de sy- gemeldte, jf. figur 11.

Fig 11 Andel sygemeldte i jobafklaringsforløb, sep. 15

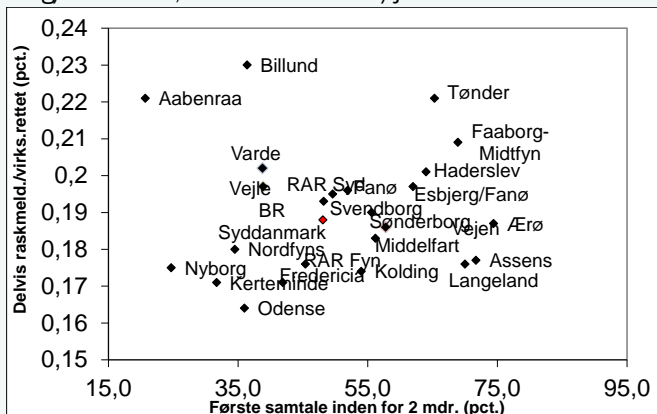

Tidlig og virksomhedsrettet indsats

Reformen lægger op til, at indsats og ressourcer i højere grad målrettes de sygemeldte, der er i risiko for langvarige sygeforløb.

Samtidig lægger reformen op til en tidligere ind- sats bl.a. med mulighed for, at borgere eller virk- somheder kan anmode kommunen om at iværk- sætte en særlig tidlig indsats i risikosager. Her- udover lægger reformen op til et styrket fokus på at fastholde de sygemeldtes tilknytning til ar- bejdsmarkedet gennem delvise raskmeldinger eller virksomhedsrettede tilbud.

Fig 12 Første samtale indenfor 2 mdr. og delvis raskmel- ding/virksomhedsrettet, 2.kvt.14-1.kvt.15/juli 15

Figur 12 viser den nuværende indsats for syge- dagpengemodtagerne i de sydjyske kommuner. Figuren sammenholder, hvor mange sygemeldte der får delvise raskmeldinger/virksomheds- rettede tilbud med, hvor mange sygedagpenge- modtagere der får samtaler inden for 2 måneder. Figuren viser en stor variation mellem kommu- nerne. Tønder ligger f.eks. højt på begge para- metre, mens Fredericia og Aabenraa ligger rela- tivt lavt på hhv. andel delvis raskmeldin- ger/virksomhedsrettede tilbud og andel med første samtale inden for 2 mdr.

Jobcenterets målgrupper

Fig 13. Andel af befolkningen (16-66 år) på offentlig forsørgelse (eks. folkepension og SU), aug. 2015

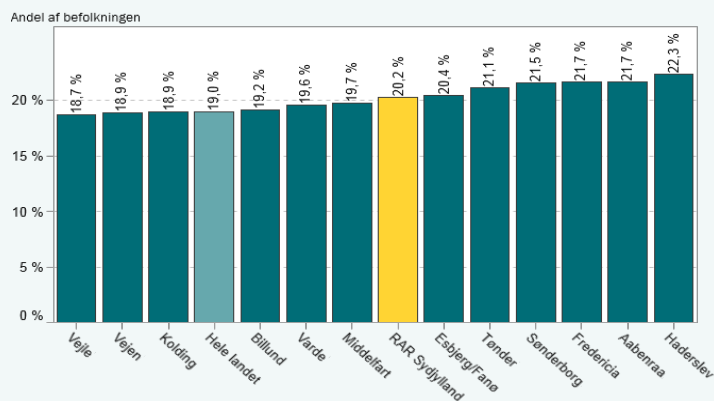

Fig 14. Udvikling i antal personer på offentlig forsørgelse august 14 - august 15

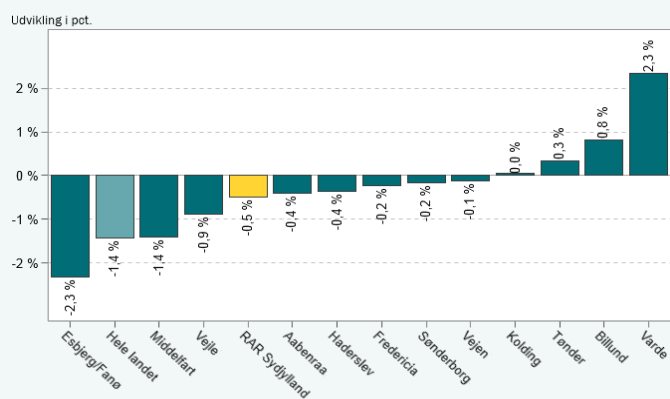
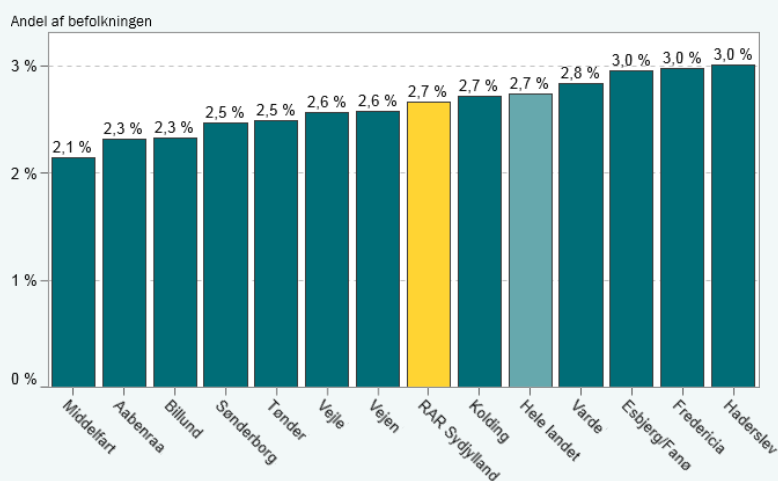

Fig 15. Unge (16-29 årige) på offentlig forsørgelse som andel af hele befolkningen (16-66 år), aug. 2015

Andelen på offentlig forsørgelse

I Syddjylland er 20,2 pct. af befolkningen i den erhvervsaktive alder på offentlig forsørgelse i august 2015 (folkepension og SU indgår ikke).

Andelen på offentlig forsørgelse i Syddjylland er i gennemsnit 1,2 pct. over niveauet for hele landet.

Der er variation imellem kommunerne, men næsten alle har en "forsørgertyngde", der ligger over landsgennemsnittet på ca. 19 pct., jf. fig. 13.

Udviklingen i offentlig forsørgelse

Antallet af personer på offentlig forsørgelse i Syddjylland er faldet med 0,5 pct. fra august 2014 til august 2015. Det dækker i den ene ende over et fald på 2,3 pct. i Esbjerg/Fanø og i den anden ende over en stigning på 2,3 pct. i Varde, som dog stadig har en lavere andel af befolkningen på offentlig forsørgelse end gennemsnittet for Syddjylland.

Det er bl.a. antallet på efterløn og a-dagpenge, som bidrager til faldet i antal personer på offentlig forsørgelse. Der er store fald i antal personer på andre ydelser som eks. førtidspension og sygedagpenge, men som følge af reformerne er der stigninger i antallet på ressourceforløb og jobafklaringsforløb.

Samtidig med, at andelen af befolkningen på offentlig forsørgelse er højere i Syddjylland end på landsplan, er antallet af personer på offentlig forsørgelse faldet lidt mindre i Syddjylland end på landsplan, jf. fig. 14.

Unge på offentlig forsørgelse

Andelen af unge 16-29-årige på offentlig forsørgelse i Syddjylland er på samme niveau som landsgennemsnittet. Variationen mellem kommuner går fra en andel på 2,1 pct. i Middelfart til en andel på 3 pct. i Haderslev, jf. fig. 15.

Begreber og definitioner

- Langtidsledige (fig 1). I figuren vises antal bruttoledige personer (dvs. ledige såvel som aktiverede) på a-dagpenge, der har været ledige/aktiverede i minimum 80 pct. af tiden inden for de seneste 52 uger fra og med sidste uge i den valgte periode.
- Første samtale (fig 2). Figuren viser andelen af nye ydelsesforløb på a-dagpenge, hvor den første samtale har været afholdt inden for 1 måned efter første ydelsesdag.
- Aktivering af dagpengemodtagere (fig 3). Figuren viser andel aktiveringsforløb med a-dagpenge, der har været aktiveret i den viste måned (fx november 14), fordelt på type af aktivering.
- Kontant- og uddannelseshjælp (fig 4 og 5). Her vises antal fuldtidspersoner på hhv. kontanthjælp og uddannelseshjælp.
- Langvarige kontanthjælpssager uden et beskæftigelsesrettet tilbud (fig 6). Figuren viser antallet af personer uden aktivering (se nedenfor) divideret med det samlede antal personer, der har modtaget kontanthjælp i minimum 52 uger inden for de seneste 65 uger, uanset om personerne er blevet aktiverede eller ej. Opgørelsen fastlægges den sidste dag, den enkelte ledige har modtaget kontanthjælp inden for den valgte periode. Fra denne dag opgøres det, om den ledige har modtaget kontanthjælp og/eller aktivering i minimum 52 uger inden for de seneste 65 uger. Personer, der har modtaget kontanthjælp i minimum 52 uger inden for de seneste 65 uger, men som ikke har modtaget aktivering, indgår i målingen som personer uden aktivering. Der tages ikke højde for personer, der kan være fritaget for aktivering i de perioder, de modtager kontanthjælp. For kontanthjælpsmodtagere kan det f.eks. være i forbindelse med barsel eller længerevarende sygdom. Målingen opgør således alene, hvor stor en andel af de personer, der har modtaget kontanthjælp i mindst 1 år inden for 1 1/4 år, som ikke har deltaget i aktivering inden for denne periode.
- Andel af befolkningen i fleksjob eller ressourceforløb (fig 7). Antal fuldtidspersoner, der var i fleksjob eller ressourceforløb indenfor den valgte periode (fx november 2014) som andel af befolkningen i den erhvervsaktive alder 16-66 år.
- Andelen af aktiveringsberørte ressourceforløbsmodtagere (fig 8). Viser antal unikke ressourceforløbsydelsesmodtagere, der har været aktiveret divideret med det samlede antal personer der modtog ydelsen inden for den viste periode (fx april 2015).
- Tilgang til førtidspension (fig 9). Viser 16-66-årige, der inden for den valgte periode får bevilliget førtidspension første gang
- Sygedagpenge og jobafklaringsforløb (fig 10 og 11). Viser udviklingen i antallet af fuldtidspersoner på sygedagpenge eller i jobafklaringsforløb det seneste år. Figur 11 viser fuldtidspersoner i jobafklaringsforløb som andel af både sygedagpengemodtagere og personer i jobafklaringsforløb.

Alle anvendte data er fra Jobindsats.dk